

به نام خدا

حقوق تجارت به زبان ساده

به همراه اصلاحات و نوآوری‌های قانون اصلاح قانون صدور چک مصوب ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸

گردآوری و تألیف:

همراه وطنی^۱، معصومه زمانیان^۲، فریبا زمانیان^۳

۲۲۷۴۹۵۸

www.ketab.ir

۱۴۰۰

موسسه آموزشی تألیفی ارشدان

^۱ دکتری فقه و حقوق اسلامی، استادیار گروه فقه و حقوق پژوهشکده امام خمینی و انقلاب اسلامی، تهران، ایران

آدرس پست الکترونیک: yatani@ri-khomeini.ac.ir

^۲ دانش آموخته کارشناسی ارشد، گروه فقه و حقوق اسلامی، دانشکده الهیات الزهراء، تهران، ایران

دانش آموخته کارشناسی ارشد، گروه حقوق بین الملل، دانشکده حقوق تهران جنوب، ایران

آدرس پست الکترونیک: m.zamanian@student.alzahra.ac.ir

^۳ کارشناسی ارشد، گروه حقوق بین الملل، دانشکده حقوق، سمنان، ایران

آدرس پست الکترونیک: faribazamanian99@yahoo.com

پیشگفتار ناشر:

به نام ایزد دانا که آغاز و انجام از آن اوست

هرگز دل من ز علم محروم نشد کم ماند ز اسرار که مفهوم نشد
اکنون که به چشم عقل در می‌نگرم معلوم شد که هیچ معلوم نشد

ای دانای بی‌همتا، ای بخشنده‌ایی که ناخواسته عطا فرمایی و هر نیازمندی را به عدالت بی‌نیاز گردانی، مگر اینکه نالایق باشی و آن عنایت را به بازگونه از دست دهی. در عرصه پیشرفت تکنولوژی در هزاره سوم، هنوز نیاز بر مطالعه کتاب در کنار استفاده از منابع کامپیوتری و اینترنت احساس می‌شود. از این بابت خوشحالیم که می‌توانیم در جهت اعتلای علم، دانش و فرهنگ کشور قدمی هر چند کوچک برداریم.

و من الله التوفیق

دکتر شمس الدین یوسفیان

مدیر مسئول انتشارات ارشدان

پیشگفتار

در همه‌ی نظام‌های حقوقی، حقوق تجارت بخش مهم و مستقلى از مباحث حقوقى را به خود اختصاص مى‌دهد. قوانین تجارت به جهت پیچیدگی‌های ساختاری متفاوت از قوانین در دسترسی هم‌چون مدنى و مجازات، معمولاً از دغدغه‌های جدی دانشجویان رشته‌های حقوق در یادگیری و آزمون محسوب مى‌شود و به همین جهت همواره از پراکندگی و مغلق بودن مباحث شکایت داشته و همین امر ایشان را از غور در مباحث شیرین تجارت منصرف و بی‌انگیزه مى‌سازد.

نوشتار حاضر در پاسخ به این دغدغه و خواست دانشجویان حاضر در کلاسهای درسى نویسندگان کتاب مبنی بر تنظیم مطالب حقوق تجارت به صورت روان فراهم آمده و در پنج فصل به تبعیت از سرفصل‌های رایج حقوق تجارت تنظیم شده و در نظر است همین مباحث به صورت عمیق تر و تخصصی‌تر در کتاب گام دوم تجارت تقدیم دانشجویان شود. بر همین اساس کتاب حاضر را میتوان متنى مناسب دانشجویان مقطع کارشناسی و منبعی کافی برای تدریس اساتید این شاخه از حقوق دانست.

دانشجویان رشته‌های دیگر چون حسابداری، مدیریت، مدیریت بازرگانی و اقتصاد نیز مى‌توانند از مباحث این کتاب که تلاش شده به صورت ساده و عاری از اغماض آرایه شود استفاده نمایند. بدون تردید فعل انسانی عاری از اشکال نیست که پیشاپیش از خوانندگان عزیز عذرخواهی نموده و رهین منت بزرگواری خواهیم بود که ما را از اشکالات متن حاضر و انتقاد و پیشنهاد سازنده خویش مطلع نمایند. نظرات خود را به نشانی vatani@ri-khomeini.ac.ir ارسال نمایند تا انشاءالله در چاپ‌های بعدی اصلاح شود.

در پایان نهایت قدردانی خویش از همه دوستان و اساتید عزیزی که به هر نحو در تهیه اثر حاضر یاریگر نویسندگان بوده اند را اعلام مى‌داریم.

دکتر زهرا وطنی

فهرست مطالب

فصل اول: تاجر و معاملات تجاری.....	۹
مبحث اول: تعریف تاجر.....	۱۰
مبحث دوم: معاملات تجاری.....	۱۷
مبحث سوم: تکالیف تاجر.....	۳۴
مبحث چهارم: ضمانت.....	۳۸
فصل دوم: شرکت‌های تجاری.....	۴۳
مبحث اول: کلیات.....	۴۴
مبحث دوم: تشکیل، تبدیل و انحلال.....	۵۰
فصل سوم: شرکت سهامی.....	۶۱
مبحث اول: کلیات و نحوه تشکیل.....	۶۲
مبحث دوم: سهام.....	۷۰
مبحث سوم: مجامع.....	۷۹
مبحث چهارم: تغییرات در سرمایه شرکت.....	۹۲
فصل چهارم: شرکت‌های غیر سهامی.....	۹۹
مبحث اول: شرکت با مسئولیت محدود.....	۱۰۲
مبحث دوم: شرکت تضامنی و نسبی.....	۱۰۶
مبحث سوم: شرکت مختلط.....	۱۰۸
مبحث چهارم: شرکت تعاونی.....	۱۱۰
فصل پنجم: اسناد تجاری.....	۱۱۳
مبحث اول: چک.....	۱۱۷
مبحث دوم: برات.....	۱۴۲
مبحث سوم: مسئولیت اسناد تجاری.....	۱۵۴
فصل ششم: ورشکستگی.....	۱۶۱
مبحث اول: مفهوم ورشکستگی.....	۱۶۲
مبحث دوم: توقف در پرداخت بدهی.....	۱۶۵
مبحث سوم: مقایسه ورشکستگی با اعسار.....	۱۶۷
مبحث چهارم: مرجع صالح رسیدگی به ورشکستگی.....	۱۶۸
مبحث پنجم: صدور حکم ورشکستگی.....	۱۶۹

۱۶۹.....	مبحث ششم: محتویات حکم ورشکستگی
۱۷۰.....	مبحث هفتم: ویژگی های حکم ورشکستگی
۱۷۲.....	مبحث هشتم: اشخاص صالح برای تقاضای حکم ورشکستگی
۱۷۳.....	مبحث نهم: آثار حکم ورشکستگی
۱۷۸.....	مبحث دهم: شکایت از حکم ورشکستگی
۱۷۹.....	مبحث یازدهم: انواع ورشکستگی
۱۸۰.....	مبحث دوازدهم: قرارداد ارفاقی
۱۸۳.....	مبحث سیزدهم: تصفیه امور ورشکستگی
۱۸۵.....	منابع